

A DERRADEIRA TRINCHEIRA DOS LABREGOS

Non é que na Galiza non haxa un proxecto de desenvolvemento agrícola. Pero ese proxecto é o que teñen as transnacionais.

EMILIO LÓPEZ

O labrego diante da natureza.

Cando certas persoas da vila se achegan ao Piomedo, poñamos por caso, e lles din aos labregos que compre conservar todo aquilo, é posíbel que xente que viven tan marxinas teñan a sensación de que se lles toma o pelo. E o caso é que é certo. Ninguén millor que os labregos sabe por experiencia o que dá de si a natureza.

Meu pai, cando quería tratar aos fillos de ignorantes, decía-nos: "Que saberedes vos, se aínda non vichedes nacer as ervas?".

O labrego galego viveu tradicionalmente nunha simbiose continua coa natureza. Ter "vida" non significaba ter cartos, senón patacas, leña, erva, castañas, etc. O sistema de autoconsumo facía que os labregos sen terra (a maioría hai aínda uns decénios) recurriran aos montes para procurar centeo, ovellas, vacas, cavalos, leña, estrume, etc. A utilización do toxo como abonado e as súas aportacións de nitróxeno supuxo un avance revolucionario na agricultura galega de hai algúns cenos de anos. Ao redor das casas atopában-se as máis variadas árbores frutais. Moita xente era a única fruta que podía comer. Non había cartos nen onde mercar outra.

O paso desta sociedade de autoconsumo á "sociedade de consumo" e mercantilista fai que a medida de todo sexan os cartos. O monte xa non será valorada polos labregos pola súa bondade para producir madeira ou manter ovellas, por exemplo, senón por uns técnicos ao servizo de certas empresas para producir dividendos...

2. As contradicións do sistema produtivo

Os mecanismos do sistema feudal, que aínda chegan até os nosos días, fixeron que unha grande masa de labregos se desvivisen para ripar-lle produtos á terra que logo ían engordar a un sen número de

marqueses, abades, bispos, fidalgos, foreiros, subforeiros, aparte das rendas da Corte.

Mais tarde, da-se a loita por conseguir a propiedade da terra, pero namentres a fórmula da propiedade comunal presta unha grande axuda a subsistencia dos labregos.

Xa neste século, e por suposto no franquismo, os labregos emigran.

A modernización do agro galego non se produce. A política forestal é cada paso máis anti-galega. Desde Madrid, e en contra da vontade dos labregos, abasalla-se á propiedade comunal, desaparecen as ovellas, cabras, centeo, etc. e aumenta o caudal do río da emigración. Non esquezamos que hai sesenta anos había moitos incendios, pero había labregos e por onde atallá-los.

Podemos dicir que a política que tenta facer hoxe o PSOE sexa, nos seus principios, distinta da que fixo o franquismo neste eido?

Hai uns anos Europa quería que deixáramos de cabar no monte e que fósemos ocupar traballos de ruín categoría aos seus países. Hoxe semella que non queren que cabemos no monte, nen que fagamos pradeiras, nen produzámos carvallos, nen castiñeiros, nen cavalos... Seica que hoxe piden pasta. Os grandes bancos sempre precisaron "pasta"...

3. Pontos dunha alternativa

A.- UN PROXECTO GLOGAL

A grande desgracia do agro galego neste momento (e sempre, claro) é que non temos un proxecto de desenvolvemento agrícola. Pero isto é verdade só en parte. Os poderes públicos non elaboran este proxecto porque teñen outro: o que marcan as transnacionais.

Compre, pois, unha política clara de produción e industrialización dos produtos agrícolas e dentro deste plan a produción forestal.

Os labregos por propia vontade plantexamos aquí-

lo que nos din ou que nos parece que nos permite subsistir. O que falta é que nos digan, non só a nós, senón aos aserradeiros e a outros: "Esta é a futura política forestal...". Nós diremos se nos interesa ou non. Nós sabemos o que é un castiñeiro, unha nogueira, un freixo ou outras frondosas; e está claro que non nos importa traballar para os nosos fillos ou netos, o que non estamos dispostos é a traballar para o lume e mais para o demo...

B.- CONTAR COS LABREGOS

Xa que tanto nos falan dos países da Europa, sería moi interesante que a nosa querida Xunta e Consellería se enterasen de que moitos países da Comunidade o primeiro que fan para botar a andar calquer programa agrario é debaté-lo e razónalo cos labregos. Aquí, xunta-nos o Conselleiro para ofrecer subvencións e presentar-nos ao Laxe.

C.- A COMARCA COMO BASE

Non é aquí o lugar para nomear as moitas producións animais e vexetais que se poden e deben

planificación agraria: clima e terra.

Estes dous elementos combinados coa altitude e un bon aproveitamento dos recursos -temos asulagados os vales, mais non hai regadios- poden permitir configurar por comarcas unha ordenación de cultivos.

D. - PROBLEMA POLITICO

É moita xente que se di moderna ou de esquerdas e que di rechazar o falar de política nestes casos. Din que prefieren manter-se puros. Aos caciques tamén lles gustan os puros... Pero aquí compre empocar-se, ou mollar-se, como se di agora. O plantar eucaliptos aquí e agora non é un problema técnico. É un problema económico, social, vital quizais; é, pois, un problema político. O plan dos eucaliptos pecha a derradeira trincheira de resistencia dos labregos e do povo galego. Sen industria, sen mar, só queda a terra, os montes, pendentes tamén moitos deles dun proxecto de lei feito por unha superclandestina célula da Consellería.

Os monopolios teñen o seu proxectos, os galegos

cultivar na Galiza, e que producirían un grande desenvolvemento. Só recollendo e millorando a enorme riqueza xenética que aínda nos queda, poderíamos chegar moi lonxe.

Temos dous elementos que son fundamentais na

temos que preparar o noso. Moitos milleiros de galegos e galegas rematámos de poñer a primeira pedra. As sinaturas para apoiar unha lei de protección forestal indica que imos por bon camiño. Eles contratarán duro. A ver como se pon a batalla! ■